

Opwaarderingsverzoek en vragen m.b.t. SB Voortgangsrapportage Samenwerkingsagenda Landbouw

Partij	Nr	Vraag / Input	Antwoord / Reactie
GroenLinks	1	Op pagina 15 worden vier doelen genoemd t.a.v. waterkwaliteit voor 2023. Daaronder staan de activiteiten die ondernomen zijn om hieraan bij te dragen. Het is echter niet geheel duidelijk of de genoemde doelen voor 2023 daarmee gehaald worden. Ligt de realisatie hiervan op schema en zijn deze in 2023 naar verwachting behaald?	Het betreft in deze voortgangsrapportage een weergave van de voortgang van de acties en maatregelen. Deze ligt op schema. De geformuleerde acties sluiten aan bij de vier genoemde doelen 2023. De rapportage gaat niet in op het doelbereik van de achterliggende ecologische doelen voor de overige wateren of de KRW. Om de goede kwaliteit te bereiken zijn, naast de activiteiten die in de Samenwerkingsagenda Landbouw beschreven staan, andere trajecten nodig. Bijvoorbeeld het zevende Actieprogramma Nitraatrichtlijn en de stikstofaanpak die door het Rijk is gekoppeld aan de KRW-opgave. Beide zijn voor een belangrijk bepalend voor het bereiken van de KRW-doelen.
ChristenUnie	2	<p>Dank voor de uitgebreide 2e Voortgangsrapportage, maar door de veelheid aan tekst over de doelen in 2023 is de koppeling met (reeds uitgevoerde of nieuwe?) activiteiten en resultaten voor ons niet altijd even helder. (Voorbeeld op pagina 7: Sanering varkenshouderij - "uiteindelijk hebben in Utrecht 3 varkenshouderijen deelgenomen aan de regeling". Dit getal heeft geen informatiewaarde, zonder doel, middel, beoogd resultaat en uiteindelijk resultaat). Onze fractie vindt het lastig met behulp van deze rapportage goed zicht te krijgen op de vraag of de gestelde doelen ook inderdaad zijn behaald, deels behaald of niet gehaald.</p> <p>En waar zit de vertraging in uitvoering? Binnen welke van de zes thema's heeft corona tot vertraging geleid? En in hoeverre is het uitblijven van de Uitvoeringsstrategie debet aan vertraging? Of is er juist versneld in thema's, zo ja in welke?</p> <p>Kortom, onze fractie zoekt naar een vorm van rapportage, waarin scherper de waarom-, wat- en hoe-binnen welke termijn- vragen worden beantwoord. Kan er in de volgende rapportage met een stoplicht-systeem worden gewerkt? Kan</p>	<ul style="list-style-type: none"> • We hebben zoveel mogelijk de resultaten beschreven die voortbouwen op de voortgangsrapportage van een jaar geleden. Hierbij is wel rekening gehouden met de leesbaarheid dus overlap zal er ook zijn. Verschillende doelen in de SAL zijn concreet gekwantificeerd. Bijvoorbeeld voor het project Duurzame Landbouw met Natuur. Maar dat geldt (inderdaad) lang niet voor alle doelen. Dit hangt ook samen met het feit dat de provincie Utrecht vaak een faciliterende rol heeft en resultaten sterk afhangen van factoren als marktontwikkelingen en de inzet van de EU en het Rijk. De geformuleerde doelen vormen dan evengoed een uitgangspunt voor onze inzet. Bijvoorbeeld voor de inbreng bij de Regionale Veenweidenstrategie. • T.a.v. sanering varkenshouderij: Voor de saneringsregeling varkenshouderij (voor geur; dus niet stikstof; periode 25 nov. 2019 - 15 jan. 2020) waren gemeenten primair aanspreekpunt voor de betrokken agrarische ondernemers. Provincie Utrecht heeft haar bijdrage geleverd aan de uitwerking van de regeling. Met andere betrokken provincies is bewerkstelligd dat financiële middelen vanuit het Rijk beschikbaar kwamen voor de gemeenten (10 miljoen euro; via RVO). Dit voor

	<p>de koppeling met de prestatie-indicatoren uit de programmabegroting zichtbaar worden gemaakt?</p> <p>Deze vragen willen we de andere fracties graag voorleggen.</p> <p>Vragen aan GS: 1 Waarom lezen we in deze samenwerkingsagenda niet terug hoe de gebiedscommissie West bijdraagt aan de SAL?</p>	<p>o.a. begeleiding om van de regeling gebruik te maken en coaching van ondernemers naar een nieuwe invulling en flankerend beleid. De beperkte deelname kan het gevolg zijn van:</p> <ul style="list-style-type: none"> o de mate van geuroverlast op veel bedrijven niet boven de drempelwaarde uitkomt; o de bestemming intensieve veehouderij (IV) komt te vervallen; o Verder was de vergoedingen bij deelname in de zuidelijke regio hoger dan voor regio oost (incl. Utrecht). <ul style="list-style-type: none"> • Corona heeft bijvoorbeeld tot vertraging geleid bij het opstellen van de Voedselagenda en de voortgang van het project Duurzame Landbouw met Natuur. De vertraagde totstandkoming van de Uitvoeringsstrategie Landelijk Gebied (ULG) is tot op dit moment niet per se van invloed geweest op de uitvoering van de Samenwerkingsagenda Landbouw. Om de komende tijd de ambities van het Rijk te kunnen vertalen naar een aanpak voor de provincie Utrecht is de uitwerking van de ULG gewenst, ook ten behoeve van de Samenwerkingsagenda. • Wij kunnen in de volgende Voortgangsrapportage een stoplicht-systeem opnemen en daarbij ook de koppeling maken met de prestatie-indicatoren zoals die in de jaarstukken gehanteerd wordt. <p>1. De Gebiedscommissie Utrecht-West levert gevraagde en eigenstandige advisering over ontwikkelingen in het landelijk gebied. We waarderen de inzet van de Gebiedscommissie Utrecht-West om voorstellen te ontwikkelen voor de transitie van de landbouw. De waarde die de gebiedscommissie aan dit onderwerp hecht wordt ook duidelijk op de website van de commissie (https://utrecht-west.com/). De activiteiten van de gebiedscommissie raken dus sterk aan de doelstellingen en activiteiten zoals die in de Samenwerkingsagenda Landbouw staan beschreven. De gebiedscommissie heeft echter een zelfstandige positie. De commissie stelt zelf haar jaarplan op met een beschrijving van de activiteiten. Hetzelfde geldt voor het jaarverslag. Bij de volgende voortgangsrapportage kunnen we een passage</p>
--	--	--

			opnemen over de werkzaamheden van de gebiedscommissie die bijdragen aan de Samenwerkingsagenda Landbouw.
	3	2. Er wordt expliciet vermeld dat de Voortgangsrapportage “geen evaluatie van beleid of de uitvoering is, en geen voorstellen voor bijstelling of aanpassing bevat”? Als voorgesteld beleid in de uitvoering niet of onvoldoende doelmatig en doeltreffend blijkt te zijn, dan kan een adaptieve aanpak toch niet uitblijven?	<p>2. Net als vorige jaar wordt met deze opmerking benadrukt dat de Voortgangsrapportage niet bedoeld is om de Samenwerkingsagenda Landbouw zelf aan te passen. Tevens benoemen wij opnieuw dat wij u in 2024 middels een evaluatie zullen informeren over de bereikte doelen.</p> <p>Tot nu toe voldoet de Samenwerkingsagenda Landbouw goed om te werken aan de geformuleerde doelen. En wij vinden de Samenwerkingsagenda hiervoor ook adaptief genoeg. In het voorwoord van de Samenwerkingsagenda is ook verwoord hoe de agenda op dit punt bedoeld is. Met onder meer de woorden “<i>De Samenwerkingsagenda is ook dynamisch</i>” en “<i>Deze Samenwerkingsagenda moet vooral de ruimte bieden om in te kunnen spelen op nieuwe betekenisvolle ontwikkelingen</i>”. In paragraaf 4 van de voortgangsrapportage stippen wij de samenhang met andere beleidsvelden en het kunnen inspelen op de actualiteit ook aan. Recente voorbeelden waarbij de Samenwerkingsagenda Landbouw een belangrijke bouwsteen vormen voor aanpalend provinciaal beleid zijn de ‘Regionale Veenweiden Strategie’ en het ‘Handelingskader gebiedsgerichte aanpak stikstof’.</p>
SGP	4	Hoe wordt het project Provincie geeft het goede voorbeeld II en dan vooral het onderdeel ‘verspillingsvrije week’ structureel gemaakt?	<p>Als provincie nemen we vanuit team facilitair deel aan de verspillingsvrije week editie 2022. Deze week, wat de vierde editie is, wordt georganiseerd door stichting Samen Tegen Voedselverspilling. Ook aan de editie van 2021 hebben we al deelgenomen. Met onze deelname richten we ons met name op het informeren van onze eigen collega’s wat ze kunnen doen om voedselverspilling te verminderen en wat er op het provinciehuis al gebeurt. Tot zover is er ook de intentie bij facilitair en vanuit de Voedselagenda om in 2023 mee te doen.</p> <p>Voor de daaropvolgende jaren dient deze keuze nog gemaakt te worden.</p>
	5	“We hebben geen signalen ontvangen dat er, naast het bestaande agroloket van het Landbouwnetwerk Regio Foodvalley, behoefte is aan het organiseren van een VAB-loket. Mochten die signalen wel komen dan gaan we de	<p>Iedere regio en zelfs iedere gemeente heeft zijn eigen aanpak voor Vrijkomende Agrarische Bebouwing (VAB) en de problematiek speelt in het grootste deel van de provincie. De functie ‘VAB-loket’ is maar één van de functies van het agroloket van het Landbouwnetwerk</p>

		<p>mogelijkheden en meerwaarde ten opzichte van het nu ontwikkelde instrumentarium bespreken." Wij begrijpen dit niet: als er in het oosten van de provincie behoefte is voor zo'n loket dan moet dat er toch in andere delen met dezelfde problematiek ook zijn? Of is het loket in oost eigenlijk ook overbodig?</p>	<p>Regio Foodvalley. Op dit moment fungeren we als provincie zelf als loket voor de aanpak VAB en dat werkt goed. De behoefte die agrariërs hebben bereikt ons onder meer via de plattelandscoaches en aan de hand van die signalen bepalen we dan een aanpak. We zijn met veel gemeenten in overleg om de VAB aanpak verder vorm te geven. Onder andere door hen te helpen bij het opstellen van een VAB visie. Het loket in Oost vervult een waardevolle functie. Vraag en aanbod komen daar bijvoorbeeld samen. Het grootste knelpunt in de VAB aanpak is niet zozeer een goed loket. De laatste jaren is hier hard aan gewerkt en de provincie is als loket nu goed bekend. Het grootste knelpunt vormt de menskracht bij gemeenten.</p>
	6	<p>Wij missen een duidelijk verslag van wat er gedaan is met de problemen waar in de praktijk tegenaan wordt gelopen rondom de fiscus in relatie tot vrijkomende agrarische bebouwing. Welke stappen hebt u richting het Rijk ondernomen om dit aan de orde te stellen?</p>	<p>Richting het rijk hebben wij geen stappen ondernomen, dat was ook niet één van onze beoogde aanpakken als het om de ontwikkeling van drempelverlagende instrumenten ging. Wij hebben voor alle mogelijke vervolgstappen voor de agrarische bedrijfsvoering (doorgaan, opvolging, herbesteding ea) in begrijpelijke taal alle fiscale informatie/consequenties in beeld gebracht. Dit instrument is voor iedere agrarische ondernemer bruikbaar (uiteraard ook buiten Utrecht). Zie onderdeel fiscaliteit op de VAB pagina op de provincie site. https://www.provincie-utrecht.nl/vab De informatie komt ook in rapport vorm beschikbaar.</p>
	7	<p>Om gevoel te krijgen bij Agroforestry zouden wij graag een overzicht ontvangen van de projecten die met POP3 middelen zijn ondersteund.</p>	<p>Agroforestry is een onderwerp die sinds kort (extra) in de belangstelling staat. Zo vormt het onder meer onderdeel van het Strategisch Bosbeleid dat binnenkort ter besluitvorm aan u zal worden aangeboden. In de huidige POP3(+) periode is er geen openstelling geweest die specifiek op Agroforestry gericht was.</p>
	8	<p>De uitvoering van LaMi verloopt via de AVP. Is voorzien dat dit in het nieuwe beleid landelijk gebied door blijft lopen?</p>	<p>LaMi ondersteunt met haar activiteiten duurzaam boerenondernemerschap. Er zijn momenteel geen plannen om de inzet op LaMi te wijzigen. De plaats in de organisatie kan uiteraard veranderen als we daar aanleiding toe zien.</p>
	9	<p>Hoe staat het met de uitvoering van motie 99 uit 2018 waarin werd opgedragen het provinciale pachtbeleid zodanig aan te passen dat de termijn van 1 jaar wordt</p>	<p>In het Statenvoorstel bij de nota grondbeleid uit september 2020 is de volgende tekst opgenomen over de motie: <i>Als de provincie percelen grond in eigendom heeft, zullen deze</i></p>

		<p>losgelaten en waar mogelijk wordt gewerkt met een flexibele termijn, bijvoorbeeld van 6 jaar?</p>	<p><i>percelen beheerd worden conform de doelstelling waarvoor deze grond is aangekocht. Dat betekent dat grond die gelegen is binnen de begrenzing van het Natuur Netwerk Nederland, maar nog niet (kunnen) worden ingericht als natuur, al wel conform dit doel in beheer gegeven worden. Heeft de provincie het bezit van agrarische percelen, dan zullen deze percelen in een vorm van geliberaliseerde agrarische pacht worden uitgegeven. Het grondbezit van de provincie is in principe tijdelijk. Gronden worden ingezet voor doelrealisatie binnen de provinciale opgaven. Indien mogelijk worden percelen in meerjarige geliberaliseerde pacht uitgegeven, conform de motie "Gezonde landbouwbodem" uit 2018. In de pachtcontracten die de provincie uitgeeft, zullen restricties staan met betrekking tot het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen, bemesten en randenbeheer. Deze restricties worden opgelegd vanuit de wetenschap dat hiermee de biodiversiteit kan worden verbeterd en de bodemvruchtbaarheid kan verbeteren.</i></p> <p>Wij beschouwen de motie als afgedaan.</p>
D66	10	<p>Opwaarderingverzoek: Argumentatie: Weliswaar staat in de voortgangsrapportage dat deze niet bedoeld is als evaluatie van beleid of uitvoering, toch zou D66 in dit stadium van uitvoering graag meer willen dan alleen kennisnemen. Wij constateren dat de Utrechtse Landbouwvisie uit 2018 een vooruitstrevend, aantrekkelijk en wenselijk beeld schetst, maar wij constateren ook dat uit deze tweede Voortgangsrapportage Samenwerkingsagenda blijkt dat de uitvoeringspraktijk een flink stuk weerbarstiger is. Op deze manier komen we niet bij onze mooie doelen. En dat gaat ten koste van én boeren én natuur én waterkwaliteit én gezondheid. Graag willen we bespreken hoe de gedeputeerde en de andere commissieleden dit</p>	<p>De Landbouwvisie die in 2018 is vastgesteld en de bijbehorende Samenwerkingsagenda Landbouw schetsen inderdaad een vooruitstrevend beeld. In de beantwoording op vraag 3 verwoorden wij dan ook dat de Samenwerkingsagenda nog steeds voldoet om te werken aan de beschreven doelen.</p> <p>Tegelijk hebben verschillende ontwikkelingen zich sinds de vaststelling van beide documenten elkaar snel opgevolgd. Met name de plannen van het huidige nieuwe kabinet zullen naar verwachting grote gevolgen hebben voor de het landelijke gebied en met name de agrarische sector.</p> <p>De ambities van dit kabinet op hoofdlijnen zijn duidelijk, net als de hoeveelheid beschikbare financiële middelen. De komende maanden zullen de verschillende opgaven verder worden uitwerkt. Hierbij is een grote rol voor de provincie weggelegd. Dan zal ook concreter moeten worden uitgewerkt hoe de doelstellingen voor de verschillende opgaven en gebieden er uit komen te zien. En wat nodig is om deze doelstellingen te realiseren.</p>

	<p>beoordelen, en natuurlijk wat we zouden kunnen doen om wel verder te komen.</p> <p>Als het niet mogelijk mocht zijn om hier op deze korte termijn op 13 april een zinnig gesprek over te hebben, dan kan dat natuurlijk prima ergens in de komende maanden, maar wat ons betreft niet pas in 2024.</p>	<p>Wij hebben de ambitie om dit integraal en gebiedsgericht op te pakken. En in overleg met de verschillende stakeholders, en zeker de agrarische sector. Voor de realisatie van de belangrijkste opgaven is een, of de transitie naar, een duurzame landbouw noodzakelijk. Op dit moment is het volgens ons het meest zinvol om toe te werken naar een nieuwe of geactualiseerde landbouwvisie voor de provincie Utrecht in het najaar van 2023. Als volgens planning het provinciaal gebiedsplan stikstof gereed is (1 juli 2023) en ook het voorgenomen Nationaal Programma Landelijke Gebied (door het Rijk) vastgesteld zal zijn (onder meer op basis van afspraken met de provincies). Verder heeft u de 'Regionale Veenweiden Strategie' en het 'Handelingskader gebiedsgerichte aanpak stikstof' vastgesteld. De positie van agrarische sector is hierbij expliciet benoemd. Daar bouwen wij op voort.</p> <p>Een discussie over de consequentie van de verschillende plannen, ook die van dit Kabinet, voor de inzet van de provincie Utrecht voor de agrarische sector raden wij momenteel aan voor de tweede helft van dit jaar. Dan zou er meer zicht op de consequenties die het beleid van dit Kabinet met zich meebrengt moeten zijn. Bovendien is er dan ook zicht op de uitkomst van het onderzoek door de Randstedelijke Rekenkamer naar de 'Landbouw- en voedseltransitie' dat momenteel wordt uitgevoerd.</p> <p>De uitkomst van het Statendebat kan dan de start zijn voor het opstellen van een nieuwe landbouwvisie.</p>